ماهنامه علمى پژوهشى

mme.modares.ac.ir

تحلیل عددی تاثیر میدان الکتریکی بر انتقال جرم از یک جسم مرطوب

فريد دولتى¹، نيما امانىفرد²*، حامد محدث ديلمى³، خشايار يزدانى⁴

1- دانشجوى دكترى، مهندسي مكانيك، دانشگاه گيلان، رشت

2– دانشیار، مهندسی مکانیک، دانشگاه گیلان، رشت

3- استادیار، مهندسی مکانیک، دانشگاه گیلان، رودسر

4- دانشجوی کارشناسی ارشد، مهندسی مکانیک، دانشگاه گیلان، رشت

* رشت، صندوق پستی anmanif@guilan.ac.ir ،3756 ،

چکیدہ	اطلاعات مقاله
در این مقاله، انتقال جرم در فرآیند خشک کردن یک جسم مرطوب تحت تاثیر میدان الکتریکی در یک کانال مسطح به صورت دو بعدی مورد	مقاله پژوهشی کامل بنا 1205 ما 1205
مطالعه عددی قرار گرفته است. برای حل معادلات میدانهای الکتریکی، جریان، دما و غلظت در فاز سیال و همچنین میدانهای دما و رطوبت	دريافت: 13 ابان 1395 ز. م. 20 ر. 1395
در جسم مرطوب از روش حجم محدود استفاده شده است. شبیهسازیهای عددی با استفاده از یک شبکه سازمانیافته، غیریکنواخت و چهار	پدیرس: 20 دی 1395 ا ارائه در سایت: 29 دی 1395
وجهی، با مدل آشفتگی کی- اپسیلون استاندارد انجام شده است. دمای اولیه جسم مرطوب برابر با دمای هوای ورودی میباشد. در این مطالعه،	کلید واژگان:
ابتدا نتایج عددی با دادههای تجربی مقایسه شده که از تطابق قابل قبولی برخوردارند. سپس تاثیر عدد رینولدز، ولتاژ اعمالی و مکان الکترود	الكتروهيدروديناميك
تزریقکننده بر نرخ خشککردن جسم مرطوب ارزیابی شده است. نتایج نشان میدهد که بدون اعمال میدان الکتریکی، با افزایش عدد رینولدز	انتقال جرم
نرخ خشک کردن جسم مرطوب افزایش مییابد. همچنین در حضور میدان الکتریکی با ثابت ماندن عدد رینولدز، با افزایش ولتاژ اعمالی تاثیر	بررسی عددی
پدیده الکتروهیدرودینامیک بر نرخ خشککردن افزایش مییابد. علاوه بر این نتایج حاکی از آن است که با نزدیک شدن الکترود تزریقکننده به	جسم مرطوب
سمت لبه حمله جسم مرطوب، تبخير رطوبت به بيشينه مقدار خود مى رسد.	

Numerical analysis of the electric field effect on mass transfer through a moist object

Farid Dolati¹, Nima Amanifard^{1*}, Hamed Mohaddes Deylami², Khashayar Yazdani¹

1- Department of Mechanical Engineering, Guilan University, Rasht, Iran

2- Faculty of Technology and Engineering, University of Guilan, Rudsar, Iran

* P.O.B. 3756, Rasht, Iran, namanif@guilan.ac.ir

ARTICLE INFORMATION	Abstract
Original Research Paper Received 03 November 2016 Accepted 09 January 2016 Available Online 18 January 2017	In this paper, a two-dimensional numerical approach is used to study the mass transfer in drying process of a moist object affected by electric field in a smooth channel. Finite volume method is used to solve governing equations of electric, flow, temperature, and the concentration fields in flow phase, as well as the temperature and the moisture fields in the moist object. The computational methodology includes
Keywords: Electrohydrodynamic Mass transfer Numerical investigation Moist object	the use of a structured, non-uniform quadrilateral grid, and the Standard K-ε model was adopted as the turbulence model. The initial temperature of moist object is equal to the air temperature. In this study, firstly, the computed results are compared with the experimental data and the results are in good agree very well. Secondly, the effect of Reynolds number, applied voltage and the position of the emitting electrode on the drying rate of moist object is evaluated. The numerical results show that the drying rate of moist object with increment Reynolds number enhances without the electric field. Also, in presence of electric field, in constant Reynolds the influence of EHD phenomenon on the drying rate increases

with increment of applied voltage. In addition, the results show that as the electrode position is established toward the leading edge of moist object, the maximum moisture evaporation reaches.

1- مقدمه

فرآیند از اهمیت بالایی برخوردار میباشند. استفاده از جریان هوا با درجه حرارت بالا یکی از روشهای رایج برای خشککردن جسم مرطوب محسوب میشود. اساس این روش تبخیر آب و انتقال آن توسط هوا میباشد. در مواردی که مواد به حرارت حساسیت داشته باشند از هوا با درجه حرارت پایین استفاده میشود. عمدتاً خشککردن در این روش با انتقال جرم صورت میگیرد و بهدلیل طولانی بودن فرآیند خشککردن، بازدهی پایینی دارد. یکی از روشهای نوین بهمنظور بالا بردن بازدهی فرآیند خشککردن،

فرآیند خشک کردن مواد مرطوب از پدیدههای مهم در صنعت غذایی، دارویی و ساختمانی بهشمار میرود [1]. با انتقال همزمان حرارت و جرم، بررسی توزیع دما و رطوبت مواد طی فرآیند خشک کردن، میتواند در طراحی فرآیند خشک کردن و کاهش مصرف انرژی موثر باشد.

روشهای مختلفی برای خشککردن مواد بهکار گرفته میشوند که در استفاده از این روشها، مدت زمان خشککردن و ثبات خواص مواد در حین

Please cite this article using:

استفاده از پدیده الکتروهیدرودینامیک ^۱ میباشد. در این پدیده بهعلت ایجاد جریان ثانویهای به نام باد کرونا^۲ میتوان نرخ انتقال حرارت و جرم را افزایش داد. باد کرونا با برهم زدن الگوی جریان اصلی سیال و آشفته کردن آن موجب کاهش لایه مرزی هیدرودینامیکی و حرارتی میشود و در نتیجه نرخ انتقال حرارت و جرم افزایش مییابد. تخلیه کرونا براساس اعمال ولتاژ بالا میان دو الکترود با شعاع انحنای مختلف، برای مثال یک الکترود سیمی (تزریق کننده⁷) و یک الکترود صفحهای (جمع کننده[†]) بهوجود میآید [2]. در هوا میشود. یونهای همنام با الکترود تزریق کننده موجب یونیزاسیون هوا میشود. یونهای همنام با الکترود تزریق کننده بر اثر نیروی الکتریکی به سمت الکترود جمع کننده حرکت می کنند و در مسیر حرکت خود با برخورد با ذرات خنثی هوا موجب انتقال مومنتم به این ذرات شده و در نتیجه باد کرونا تولید میشود.

آیوتا و همکاران [3]، تاثیر آرایشهای مختلف الکترودهای تزریق کننده و جمع کننده را بر توزیع میدان الکتریکی و میدان جریان بهصورت عددی تحلیل کردند. آن ها نشان دادند که آرایش های مختلف الکترودی منجر به شکل گیری الگوهای متفاوت در جریانهای چرخشی می شود. همچنین میزان شدت جریان چرخشی با افزایش نیروی اینرسی حاصل از جریان ورودی به كانال، كاهش مى يابد. احمدو و هاوت [4] و ديلمى و همكاران [5] انتقال حرارت در یک کانال مسطح را در حضور پدیده الکتروهیدرودینامیک بهصورت عددی مورد بررسی قرار دادند. نتایج آنها نشان دهنده آن است که تاثير پديده الكتروهيدروديناميك با افزايش ولتاژ اعمالي و كاهش شعاع الکترود تزریق کننده، در اعداد رینولدز پایین تر بیشتر بوده و موجب بهبود انتقال حرارت مىشود. همچنين انتخاب آرايش مناسب الكترودها و فاصله مناسب مابین آنها، تاثیر قابل توجهی بر افزایش انتقال حرارت دارد. مستجیری و همکاران [6] به صورت عددی به مطالعه جریان سیال و انتقال حرارت روى يك پله پسرو تحت تاثير ميدان الكتريكي پرداختند. آنها دریافتند که فاصله بین الکترود تزریق کننده از لبه پله تاثیر چشمگیری بر میزان انتقال حرارت و الگوی جریان سیال دارد.

در مقایسه با روشهای مختلف خشک کردن مانند استفاده از هوای داغ، مایکروویو و خشک کردن صوتی، استفاده از محرک الکتروهیدرودینامیک بهدلیل نداشتن ارتعاش و سروصدا، مصرف انرژی پایین، به کارگیری آسان و فرآیند خشک کردن در دمای پایین، منجر به تولید محصول با کیفیت بالا و بدون تغییر در خواص فیزیکی و شیمیایی می شود [7]. به دلیل پیچیدگی ارتباط بین معادلات میدان جریان، میدان الکتریکی و همچنین پیچیدگی شبیه سازی عددی انتقال همزمان حرارت و جرم در مرز جسم مرطوب با سیال عامل، بیشتر تحقیقات انجام شده در این زمینه بهصورت آزمایشگاهی میباشد. بارتاکور [7] در سال 1990 به صورت تجربی سرعت خشک شدن محلول های نمک طعام در حضور محرک الکتروهیدرودینامیک را بررسی نمود. مطالعه او نشان داد که نرخ خشکشدن نمک طعام در حضور میدان الكتريكي مي تواند 3.5 تا 3.9 برابر افزايش يابد. در سال 1994 چن و بارتاكور [8] خشک شدن تکههای سیبزمینی را تحت تاثیر محرک الكتروهيدروديناميك بهصورت تجربى مورد بررسى قرار دادند. آنها نشان دادند که نرخ خشکشدن برای ضخامتهای 2 و 4 میلیمتری 2.5 برابر و برای ضخامت 8 میلیمتری تا 2.1 برابر افزایش می یابد. همچنین آن ها

Downloaded from mme.modares.ac.ir on 2024-04-26

محصولات توليد شده ندارد. كوا و همكاران [9] در سال 2004 مطالعهاى روى خشک شدن برنج تحت تاثیر میدان الکتریکی قوی بهصورت تجربی انجام دادند. نتایج آنها حاکی از آن است که نرخ متوسط خشک شدن برنج در دماهای 25، 40 و 50 درجه سانتیگراد به ترتیب 2.83، 1.59 و 1.63 برابر افزایش می یابد. همچنین آنها نشان دادند که با افزایش میدان الکتریکی، نرخ خشک شدن افزایش می یابد. مطالعه تجربی لی و همکاران [10] در سال 2006 بر روی کیک اوکارا نشان داد که نرخ خشک شدن کیک در حضور ميدان الكتريكي قوى تا 3.2 برابر افزايش يافته و ميزان رطوبت براساس وزن، تا 40 درصد کاهش می یابد. همچنین در سطح کیک خشک شده با این روش هیچگونه ترک و شکافی مشاهده نشده، در صورتی که در اثر خشک کردن با هوای داغ، شکاف و ترک در سطح کیک مشاهده شده است. لیو [11] در سال 1991 حل تحلیلی برای سیستم معادلات انتقال حرارت و جرم با شرط مرزی وابسته به زمان ارائه داده است. نتایج تحلیلی نشاندهنده آن است که با تغییر شرط مرزی، حل همگن ثابت میماند، در صورتی که حل خصوصی تغییر می کند. همچنین ایشان نتایج حل عددی را برای تختههای چوبی ارائه دادند. نتایج حاکی از آن است که با گذر زمان دمای حباب خشک افزایش و توانایی انتقال جرم تعادلی کاهش می یابد. مکینده و سیباندا [12] در سال 2008 انتقال حرارت و جرم جریان عبوری از یک سطح افقی متصل به یک جسم متخلخل را در حضور میدان مغناطیسی مورد مطالعه قرار دادند. آنها تاثیر متغیرهای جریان مانند اعداد اکرت⁶، هارتمن⁷و اشمیت^۷را بر میدانهای سرعت، دما و غلظت مورد ارزیابی قرار دادند. همچنین نشان دادند روش حل ارائه شده می تواند جایگزین مناسبی برای حل های عددی موجود باشد. اسوارامورثی و کانداسامی [13] در سال 2009 تاثیر چگالی بیشینه آب بر انتقال حرارت و جرم در یک محفظه متخلخل را بهصورت عددی در شرایط مختلف بررسی کردند. نتایج آنها حاکی از آن است که دمای چگالی بیشینه تاثیر چشمگیری بر انتقال حرارت و جرم دارد. همچنین نتایج آنها نشان داد که نرخ انتقال حرارت با افزایش تخلخل ماده و اعداد اشمیت و دارسی^، بهبود مییابد. امانی فرد و حقی [14] در سال 2008 به صورت عددی خشک شدن جابهجایی اجباری یک جسم مرطوب را مورد مطالعه قرار دادند. آنها با در نظر گرفتن یک آجر مرطوب روی یک صفحه مسطح در بازه عدد رینولدز 50 تا 1000 دریافتند که نرخ خشک کردن با ضریب 1/4 و 1/5 رابطه دارد. ديناني و هاوت [15] در سال 2015 به صورت تجربي با استفاده از روش ترکیبی جابهجایی اجباری و میدان الکتریکی قوی روی خشک شدن تکههای قارچ را مطالعه نمودند. آنها دریافتند که در سرعتهای پایین، با افزایش ولتاژ نرخ خشکشدن افزایش می یابد. همچنین نشان دادند که در سرعتهای بالا بهدلیل تداخل جریان اصلی سیال با جریان کرونا نرخ خشک شدن کاهش مى يابد. حيدرى نژاد و بابايى [17,16] به صورت عددى تاثير ميدان الكتريكى بر میدان جریان و افزایش نرخ تبخیر آب را مورد بررسی قرار دادند. نتایج تحقيق أنها نشان ميدهد كه با افزايش ولتاژ اعمالي نرخ تبخير افزايش می یابد، اما در یک ولتاژ ثابت با افزایش عدد رینولدز، نرخ تبخیر ابتدا روند صعودی داشته و پس از آن به دلیل کاهش اندازه گردابهها روند نزولی دارد.

دريافتند كه استفاده از ميدان الكتريكي قوى اثر نامطلوبي روى كيفيت

اگر چه خشک کردن آجر تحت پارامترهای جریانی توسط امانی فرد و همکاران [14] مورد مطالعه قرار گرفته اما تاثیر پدیده الکتروهیدرودینامیک

¹ Electrohydrodynamic

² Corona wind

³ Emitting electrode

⁴ Collector electrode

⁵ Eckert ⁶ Hartmann

⁷ Schmidt

⁸ Darcy

در مطالعه آن ها بررسی نشده است بنابراین هدف تحقیق حاضر بررسی عددی تاثیر پارامترهای ولتاژ اعمالی و سرعت جریان سیال ورودی بر نرخ انتقال جرم از یک آجر بهعنوان جسم مرطوب در حضور محرک الکتروهیدرودینامیک میباشد. لازم بهذکر است اکثر مطالعات بهمنظور خشک کردن مواد مرطوب تحت تاثیر محرک الکتروهیدرودینامیک بهصورت آزمایشگاهی انجام شده است. بنابراین تحلیل عددی بهمنظور مطالعه پارامترهای مختلف و بررسی اثرگذاری آنها میتواند از اهمیت بالایی در فرآیند خشک کردن برخوردار باشد. همچنین نوآوری کار حاضر نسبت به دیگر مطالعات اشاره شده، بررسی مکان قرارگیری تک الکترود تزریق کننده نسبت به جسم مرطوب به منظور یافتن نقطهای با بیشینه نرخ خشک کردن میباشد.

2- هندسه و خواص فیزیکی مسئله

نمای شماتیک هندسه دو بعدی مسئله موردنظر، ابعاد به کار رفته و مکانهای قرارگیری الکترود تزریق کننده و جمع کننده در "شکل 1" نشان داده شده است.

به منظور یافتن بیشینه نرخ انتقال جرم از جسم مرطوب، الکترود تزریق کننده در 5 مکان مختلف قرار داده شده است. هوا با سرعت مشخص از سمت چپ وارد کانال می شود و با عبور از سطح جسم مرطوب و جذب رطوبت از سمت دیگر کانال خارج می شود. خواص فیزیکی هوا و آجر به عنوان جسم مرطوب در جدول 1 آورده شده است.

Fig. 1 Schematic view of the computational domain شکل 1 نمایی شماتیک از دامنه محاسباتی

جدول 1 خواص آجر و هوا [14]

Table 1 Properties of brick and air [14]		
مقدار	پارامتر	
1.8e03 kg/m ³	$(ho_{ m o})$ چگالی جسم خشک	
2.56e-05 m ² /s	ضریب پخش سیال (D)	
1.0e-08 m ² /s	ضریب پخش همدما فاز مایع (D _{ml})	
1.0e-12 m ² /s	ضریب پخش همدما فاز بخار (D _{mv})	
1.0e-12 m ² /K s	ضریب پخش غیر همدما فاز مایع (D _{tl})	
1.0e-12 m ² /K s	ضریب پخش غیر همدما فاز بخار (D _{tv})	
0.02568 W/m K	ضریب هدایت حرارتی سیال (K)	
1.8 W/m K	$(k_{ m p})$ ضریب هدایت حرارتی جسم متخلخل	
1.2e03 J/kg K	ظرفیت گرمایی جسم خشک (c _o)	
2454 kJ/kg K	$(h_{ m fg})$ گرمای نهان تبخیر آب	
20 °C	$(T_{ m in})$ دمای هوای ورودی	
8.653e-03 kg/m ³	$(\mathcal{C}_{ ext{in}})$ غلظت هوای ورودی	
0.13 kg/kg dry solid	رطوبت اوليه جسم مرطوب (M)	

3- معادلات حاكم

میدانهای جریان سیال، دما و غلظت تحت تاثیر میدان الکتریکی قرار می گیرند که در بخشهای بعدی، این معادلات برای سیال هوا بیان می شوند. لازم به ذکر است که برای جسم مرطوب معادلات بقای انرژی و رطوبت نیز استفاده شده است.

1-3- معادلات ميدان الكتريكي

نیروی حجمی اعمال شده توسط میدان الکتریکی بر میدان جریان بهصورت زیر بیان میشود [18]:

$$F_{\rm ei} = \rho_{\rm c} E - \frac{1}{2} E^2 \nabla \varepsilon + \frac{1}{2} \nabla \left[E^2 \rho \left(\frac{\partial \varepsilon}{\partial \rho} \right)_T \right] \tag{1}$$

در رابطه (۱) مولفههای دوم و سوم نیروی حجمی پدیده الکتروهیدرودینامیک بهدلیل ثابت بودن ضریب گذردهی الکتریکی برای سیال تراکمناپذیر هوا صرفنظر میشوند [18]. بنابراین تنها مولفه موثر در این پدیده، نیروی کولمب خواهد بود.

بهمنظور تعیین نیروی حجمی ناشی از اعمال میدان الکتریکی و اضافه کردن آن به معادلات مومنتم، از معادلات پتانسیل الکتریکی و بقای جریان الکتریکی بهعنوان معادلات حاکم بر میدان الکتریکی، بهصورت زیر استفاده می شود [19]:

$$\nabla^2 V = -\frac{\rho_c}{\varepsilon} \tag{2}$$

$$\frac{\partial \rho_{\rm c}}{\partial t} + \nabla \cdot J_{\rm i} = 0 \tag{3}$$

که در رابطه (3)، J چگالی جریان الکتریکی به صورت زیر تعریف می شود: $J_i =
ho_c eta E_i +
ho_c u_i + \sigma E_i$ (4)

که در این رابطه، شدت میدان الکتریکی از رابطه (5) بهدست میآید.

$$E_{\rm i} = -\nabla V \tag{5}$$

سه عبارت سمت راست معادله (4) بهترتیب تحرک یونی، جابهجایی و هدایت الکتریکی نامیده میشوند. بهدلیل بالاتر بودن مرتبه بزرگی تحرک یونی نسبت به جابهجایی و هدایت الکتریکی، از عبارتهای دوم و سوم صرفنظر میشود. با اعمال فرضیات فوق و ترکیب روابط (3) و (4)، قانون بقای جریان الکتریکی بهصورت زیر ساده میشود:

$$\frac{d\rho_{\rm c}}{\partial t} + \nabla \cdot (-\rho_{\rm c}\beta\nabla V) = 0 \tag{6}$$

روابط (2)، (5) و (6) معادلات اساسی حاکم بر میدان الکتریکی میباشند که بهمنظور تعیین نیروی کولمب بهطور همزمان حل میشوند.

2-3- معادلات ميدان جريان

معادلات حاکم بر جریان سیال شامل پیوستگی، مومنتم، بقای انرژی و غلظت می باشند. از آنجایی که جریان ثانویه ایجاد شده توسط محرک الکتروهیدرودینامیک به صورت موضعی آشفته است، بنابراین نیاز است که جریان سیال به صورت آشفته مدل سازی عددی شود [20]. در این مطالعه، جهت مدل سازی جریان آشفته، مدل دو معادله ای کی – ایسیلون استاندارد بر پایه معادلات متوسط گیری شده مومنتم به کار رفته است. همچنین خواص ترمودینامیکی سیال ثابت در نظر گرفته شده است. در ادامه معادلات حاکم بر جریان سیال آشفته با فرض جریان دوبعدی و تراکم ناپذیر بیان شده است [11].

پيوستگي:

فرید دولتی و همکاران

$$\frac{\partial \rho}{\partial t} + \frac{\partial}{\partial x_{i}} (\rho u_{i}) = 0$$
⁽⁷⁾

مومنتم:

$$\frac{\partial}{\partial t}(\rho u_{i}) + \frac{\partial}{\partial x_{j}}(\rho u_{i}u_{j}) = -\frac{\partial P}{\partial x_{i}} + \frac{\partial}{\partial x_{j}}\left[(\mu + \mu_{t})\left(\frac{\partial u_{i}}{\partial x_{j}} + \frac{\partial u_{j}}{\partial x_{i}}\right)\right] + F_{ei} \qquad (8)$$

$$\frac{\partial}{\partial t}(\rho c_{\rm p}T) + \frac{\partial}{\partial x_{\rm j}}(\rho c_{\rm p}u_{\rm i}T) = \frac{\partial}{\partial x_{\rm j}}\left[\left(K + \frac{\mu_{\rm t}c_{\rm p}}{\Pr_{\rm t}}\right)\frac{\partial T}{\partial x_{\rm j}}\right] \tag{9}$$

$$\frac{\partial}{\partial t}(\rho c_{\rm p}C) + \frac{\partial}{\partial x_{\rm j}}(\rho c_{\rm p}u_{\rm i}C) = \frac{\partial}{\partial x_{\rm j}}\left[\left(D + \frac{\mu_{\rm t}c_{\rm p}}{{\rm Sc}_{\rm t}}\right)\frac{\partial C}{\partial x_{\rm j}}\right]$$
(10)

در رابطه (8)، F_{ei} بیانگر نیروی کولمب میباشد. در روابط (8) تا (10)، _t لزجت آشفتگی میباشد که در مدل کی- اپسیلون استاندارد بهصورت زیر محاسبه میشود [21]:

$$\mu_{\rm t} = \rho C_{\mu} \frac{k^2}{\varepsilon} \tag{11}$$

در رابطه (11)، k انرژی جنبشی آشفتگی وع نرخ پراکندگی انرژی جنبشی آشفتگی میباشند که با استفاده از روابط (12) و (13) بهدست میآیند.

$$\frac{\partial(\rho k)}{\partial t} + \frac{\partial}{\partial x_{i}}(\rho k u_{i}) = \frac{\partial}{\partial x_{j}} \left[\frac{\mu_{t}}{\sigma_{k}} \frac{\partial k}{\partial x_{j}} \right] \\ + \left[\mu_{t} \left(\frac{\partial u_{i}}{\partial x_{j}} + \frac{\partial u_{j}}{\partial x_{i}} \right) - \frac{2}{3}\rho \delta_{i,j}k \right] \frac{\partial u_{j}}{\partial x_{i}} - \rho \varepsilon$$
(12)

$$\frac{\partial(\rho\varepsilon)}{\partial t} + \frac{\partial}{\partial x_{i}}(\rho\varepsilon u_{i}) = \frac{\partial}{\partial x_{j}} \left[\frac{\mu_{t}}{\sigma_{\varepsilon}} \frac{\partial\varepsilon}{\partial x_{j}} \right] + C_{1\varepsilon} \frac{\varepsilon}{k} \left[\mu_{t} \left(\frac{\partial u_{i}}{\partial x_{j}} + \frac{\partial u_{j}}{\partial x_{i}} \right) - \frac{2}{3}\rho\delta_{i,j}k \right] \frac{\partial u_{j}}{\partial x_{i}} - C_{2\varepsilon}\rho \frac{\varepsilon^{2}}{k}$$
(13)

همچنین اعداد ثابت معادلات کی- اپسیلون استاندارد به صورت زیر تعریف می شوند [21]:

$$C_{1\varepsilon} = 1.44, C_{2\varepsilon} = 1.92, C_{\mu} = 0.09, \sigma_{k} = 1, \sigma_{\varepsilon} = 1.3$$
 (14)

3-3- معادلات حاکم برای جسم مرطوب

معادلات بقای رطوبت و انرژی برای جسم مرطوب که از قانون فیک و قانون دارسی به دست آمده است، عبارتند از [14]:

$$\frac{\partial M}{\partial t} = (D_{tl} + D_{tv}) \left(\frac{\partial^2 T}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 T}{\partial y^2} \right) + (D_{ml} + D_{mv}) \left(\frac{\partial^2 M}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 M}{\partial y^2} \right) \quad (15)$$

$$(c_0 + m_1 c_1 + m_v c_v) \frac{\partial T}{\partial t} = (h_{fg} D_{mv}) \left(\frac{\partial^2 M}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 M}{\partial y^2} \right) + \left(\frac{k}{\rho_0} + h_{fg} D_{tv} \right) \left(\frac{\partial^2 T}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 T}{\partial y^2} \right) \quad (16)$$

4- شرايط مرزى

در ورودی کانال، هوا دارای سرعت یکنواخت، دما و رطوبت مشخص میباشد. شرط توسعهیافتگی برای تمامی متغیرهای مسئله در مرز خروجی در نظر گفته شده است. دیوارههای بالا و پایین بهصورت آدیاباتیک و همه مرزهای جامد دارای شرط عدم لغزش میباشند. مشخصات سیال در مرزهای مورد نظر در جدول 2 ذکر شده است. برای محاسبه کی و اپسیلون در نزدیکی

ديوارههای جامد از رابطه (17) استفاده شده است.

$$k = \frac{(u^*)^2}{\sqrt{c_{\mu}f_{\mu}}}, \varepsilon = \frac{(u^*)^3}{\kappa y}$$
(17)

$$u^* = \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\tau_w}{\rho}$$
(18)

که در آن
$$\tau_{\rm w}$$
 تنش برشی دیواره و از رابطه (19) قابل محاسبه است.
(19) $\tau_{\rm w} = \frac{\mu}{2} \left(\frac{\partial u}{\partial x} \right)$

(⁽¹⁹⁾ شرایط مرزی در مرز جامد با هوا مطابق زیر میباشد [14]: سوستگر دما:

$$T_{\rm f} = T_{\rm s} \tag{20}$$

غلظت سیال در فصل مشترک جسم مرطوب و سیال، تابعی از دما و رطوبت میباشد. رطوبت نسبی با توجه به رابطه (21) بهدست میآید [23] . $\phi = 1 - \exp(-17M^{-0.6})$ (21) رابطه (21)، رابطه دفع همدمای اصلاح شدهی هندرسون میباشد. این

رابطه بهمنطور تعیین رطوبت نسبی موضعی در سطح مشتر ک جسم مرطوب و هوا استفاده می شود و رابطی بین جسم مرطوب و سیال هوا می باشد. لازم به ذکر است که ثابتهای رابطه فوق از طریق سعی و خطا به دست می آیند.

همچنین غلظت سیال با توجه به روابط ترمودینامیکی بهصورت زیر محاسبه میشود.

$$C = \frac{2.167 \times \phi \times P_{\rm g}}{T} \tag{22}$$

که در رابطه (22) P_g فشار بخار اشباع در دمای موضعی میباشد. تعادل شار حرارتی:

$$(k_{\rm p} + \rho_0 h_{\rm fg} D_{\rm tv}) \frac{\partial T}{\partial n} + \rho_0 h_{\rm fg} D_{\rm mv} \frac{\partial M}{\partial n} = K \frac{\partial T_{\rm f}}{\partial n} + h_{\rm fg} D \frac{\partial C}{\partial n}$$
(23)
$$= K \frac{\partial T_{\rm f}}{\partial n} + h_{\rm fg} D \frac{\partial C}{\partial n}$$

 $\rho_0 \left(D_{\rm tv} \frac{\partial T}{\partial n} + D_{\rm mv} \frac{\partial M}{\partial n} \right) = D \frac{\partial C}{\partial n}$ (24) همچنین شرایط مرزی پتانسیل الکتریکی و چگالی بار الکتریکی در کل دامنه

به یک ریا روی پالی این این ای والی کا رو ای والی محاسباتی در جدول 3 نشان داده شده است. تعیین شرط مرزی چگالی بار الکتریکی بر روی الکترود تزریق کننده

به طور مستقیم قابل محاسبه نیست و با سعی و خطا به دست می آید. در این مطالعه از فرضیه کاپتزوف و قانون پیک به منظور تعیین چگالی بار الکتریکی استفاده شده است. فرضیه کاپتزوف بیان می کند که بعد از شروع تخلیه کرونا، میدان الکتریکی با افزایش ولتاژ ثابت می ماند. براساس این فرضیه چگالی بار الکتریکی بر روی الکترود تزریق کننده حدس زده می شود و میدان الکتریکی محاسبه و سپس با عدد پیک محاسبه شده از رابطه (25) مقایسه می شود. این

جدول 2 شرایط مرزی دما، غلظت و سرعت سیال

Table	2	Boundary	conditions	for	temperature,	concentration	an
velocit	y						

سرعت	غلظت	دما	مرز
$u = u_0$	$C = C_0$	$T = T_0$	x = 0 m
$\partial u/\partial x = 0$	$\partial C/\partial x = 0$	$\partial T/\partial x = 0$	x = 2.8 m
u = 0	$\partial C/\partial n = 0$	$\partial T/\partial n = 0$	الكترود تزريق كننده
u = 0	$\partial C/\partial y = 0$	$\partial T/\partial y = 0$	y = 0 m
u = 0	$\partial C/\partial y = 0$	$\partial T/\partial y = 0$	y = 0.6 m

مهندسی مکانیک مدرس، فروردین 1396، دورہ 17، شمارہ 1

Fig. 2 Flowchart of numerical solution

شکل 2 فلوچارت حل عددی

Fig. 3 The view of the computational grid

شکل 3 نمایی از شبکه محاسباتی

استقلال از شبکه انتخاب شده است. همان گونه که در "شکل 4" مشاهده می شود، برای مطالعه استقلال از شبکه از چهار شبکه بندی مختلف در عدد رينولدز 200 استفاده شده است. با توجه به "شكل 4" واضح است كه با تغيير تعداد شبکه از 39200 به 45000 تفاوت اندکی در جوابها مشاهده می شود، بنابراین شبکه با تعداد 39200 به لحاظ داشتن دقت و زمان محاسباتی مناسب، بهعنوان شبکه مناسب انتخاب شده است. لازم به ذکر است که استقلال از شبکه برای دیگر شرایط نیز مورد بررسی قرار گرفته است.

جدول 3 شرایط مرزی پتانسیل و چگالی بار الکتریکی Table 3 Boundary conditions for potential and electric charge density

2 1		
	پتانسیل	چگالی بار
مرر	الكتريكي	الكتريكي
x = 0 m	$\partial V/\partial x = 0$	$\partial \rho_{\rm c} / \partial x = 0$
x = 2.8 m	$\partial V/\partial x = 0$	$\partial \rho_{\rm c} / \partial x = 0$
الكترود تزريق كننده	$V = V_0$	قانون پيک
y = 0 m	V = 0	$\partial \rho_{\rm c} / \partial y = 0$
y = 0.6 m	$\partial V/\partial y = 0$	$\partial \rho_{\rm c} / \partial y = 0$
مرز جسم متخلخل با سیال	$\partial V/\partial n = 0$	$\partial \rho_{\rm c} / \partial n = 0$

روند سعی و خطا تا برابر شدن میدان الکتریکی بهدست آمده از حل عددی و مقدار حاصل از رابطه پیک ادامه می یابد [22].

$$E_0 = 3.1 \times 10^6 \left(1 + \frac{0.308}{\sqrt{r}} \right) \tag{25}$$

5- روش حل عددی

بهمنظور حل عددی معادلات حاکم، از زبان برنامهنویسی فرترن (95 استفاده شده و روش حجم محدود برای گسستهسازی معادلات حاکم در نظر گرفته شده است. ابتدا معادلات میدان الکتریکی به روش صریح و پایا، حل می شوند. برای این منظور بعد از یافتن مقدار مناسب چگالی بار الکتریکی بر روی الکترود تزریق کننده، حل تا همگرایی میدان های پتانسیل و چگالی بار الکتریکی ادامه می یابد. به منظور تشخیص همگرایی، معیار کاهش باقیماندههای تراز شده ⁷ -10 میباشد. پس از همگرا شدن حل، نیروی کولمب برای افزودن به معادله مومنتم محاسبه می شود. در ادامه معادلات جریان سیال در حالت ناپایا و توسط حل کننده بر پایه فشار به صورت ضمنی شبیه سازی شده اند. برای جلوگیری از انتشار خطای عددی، جملات جابهجایی و نفوذ در این معادلات به روش پیوندی کمستهسازی شده و همچنین برای تصحیح ارتباط ارتباط سرعت و فشار از الگوریتم سیمپل ٔ استفاده شده است. با محاسبه دما و رطوبت در مرز جسم مرطوب با هوا، شرایط مرزی مورد نیاز برای حل معادلات جسم مرطوب نيز فراهم مى شود. محاسبات مربوط به معادلات جریان سیال و جسم مرطوب تا دستیابی به ماندههای حداکثر 6-10 انجام شده است. الگوريتم حل عددى در "شكل 2" نشان داده شده است. كليه محاسبات با استفاده از پردازشگر هفت هستهای با 3.9 گیگاهرتز اینتل انجام شده و زمان محاسباتی حدود 2-4 ساعت برای معادلات جریان الکتریکی و حدود 20-25 ساعت برای معادلات جریان سیال و ماده متخلخل میباشد.

6- شبکه محاسباتی و استقلال حل عددی از شبکه

شبکه محاسباتی ایجاد شده به صورت سازمان یافته و غیریکنواخت می باشد. بهمنظور افزایش دقت محاسباتی در مکانهای نزدیک دیواره، الکترود تزریق کننده و لبه جسم مرطوب که گرادیان های شدید وجود دارد، از شبکهبندی با تراکم بیشتری استفاده شده است. در "شکل 3" نمایی از شبکه محاسباتی، شبکهبندی ایجاد شده در اطراف الکترود تزریق کننده و جسم مرطوب نشان داده شده است.

بهمنظور بررسی عدم وابستگی نتایج حل عددی به شبکه محاسباتی، مقدار رطوبت جسم مرطوب در لبه حمله با گذر زمان بهعنوان پارامتر

1 Fortran ² Hybrid ³ SIMPLE

Fig. 6 Electric field distribution at the smooth plate, $V=18~{\rm kV}$ شكل 6 توزيع ميدان الكتريكي بر روى صفحه تخت در ولتاژ اعمالي 18 كيلو ولت

$$h = \frac{-D\frac{\partial C}{\partial n}}{(C_{\rm w} - C_{\rm in})} \tag{26}$$

$$\bar{h} = \frac{1}{L_{\rm l}} \int_0^{L_{\rm l}} h_{\rm l} \, dy + \frac{1}{L_{\rm t}} \int_0^{L_{\rm t}} h_t \, dx + \frac{1}{L_{\rm r}} \int_0^{L_{\rm r}} h_{\rm r} \, dy \tag{27}$$

$$\overline{\mathrm{sh}} = \frac{\overline{h}L_{\mathrm{s}}}{D} \tag{28}$$

در رابطه (28)، L_s سطح مرطوب جسم مرطوب شامل سطوح بالایی و جانبی ($L_s = L_1 + L_t + L_r$) میباشد. به منظور ارزیابی تأثیر پدیده الکتروهیدرودینامیک، ζ به صورت نسبت عدد شروود متوسط در حضور میدان الکتریکی به عدد شروود متوسط بدون حضور میدان الکتریکی تعریف شده

$$\zeta = \frac{\overline{Sh}_{EHD}}{\overline{Sh}_{non-EHD}}$$
(29)

8-1- خشککردن آجر بدون میدان الکتریکی

توزیع رطوبت درون جسم مرطوب در زمانهای مختلف و بدون حضور میدان الکتریکی در "شکل 7" نشان داده شده است. نتایج بهدست آمده در عدد رینولدز 500 حاکی از آن است که نرخ انتقال جرم در اطراف لبه حمله بیشتر از سایر سطوح جسم مرطوب میباشد و همان گونه که مشاهده می شود با گذر زمان، خشک شدن به درون جسم مرطوب نفوذ می کند.

به منظور بررسی این پدیده، خطوط جریان اطراف جسم مرطوب در "شکل 8" نشان داده شده است. همان گونه که مشاهده می شود، به دلیل تراکم خطوط جریان و بالا بودن نرخ جرمی سیال عبوری در لبه حمله، نرخ انتقال جرم در این منطقه افزایش می یابد. همچنین نرخ انتقال جرم از سطح سمت راست جسم مرطوب به دلیل جدایش جریان و کاهش مومنتم در این ناحیه کاهش می یابد.

در "شکل 9" منحنی خشک کردن جسم مرطوب در اعداد رینولدز مختلف نشان داده شده است. همان گونه که مشاهده می شود، با افزایش عدد رینولدز به علت افزایش نرخ جرمی سیال عبوری از سطوح جسم مرطوب رطوبت متوسط جسم مرطوب با گذر زمان کاهش و در نتیجه نرخ خشک شدن جسم مرطوب افزایش می یابد.

Fig. 4 Moisture content in leading edge for different sets of grids شکل 4 توزیع رطوبت در لبه حمله برای شبکههای مختلف

7- اعتبارسنجي نتايج

جهت بررسی صحت نتایج عددی، منحنی خشک شدن جسم مرطوب برحسب زمان با نتایج تجربی موروگسان و همکاران [23] برای جریان هوا با عدد رینولدز 200 در "شکل 5" مقایسه شده است. همان گونه که مشاهده می شود نتایج عددی و داده های تجربی با دقت قابل قبولی مطابقت دارند.

همچنین بهمنظور اعتبارسنجی نتایج میدان الکتریکی و تعیین دقیق نیروی کولمب، نتایج کار حاضر با نتایج تجربی اوسالا و زبوج [24] مقایسه شده است. آنها بهصورت تجربی توزیع میدان الکتریکی روی یک صفحه تخت را مورد بررسی قرار دادند. در "شکل 6" نتایج مطالعه حاضر با نتایج تجربی مقایسه و تطابق خوبی مشاهده گردید.

8-بحث و بررسي نتايج

بهمنظور ارزیابی نرخ انتقال جرم از جسم مرطوب، از پارامتر بی بعد عدد شروود متوسط استفاده شده است. عدد شروود متوسط از میانگین ضریب انتقال جرم موضعی (رابطه (27)) در سطح مرطوب جسم مرطوب مطابق رابطه (28) محاسبه می شود.

Fig. 5 Average moisture comparison of the present work, and the result of Murugesan et al. [23]

شکل 5 مقایسه رطوبت متوسط در کار حاضر با نتایج موروگسان و همکاران [23]

Fig. 7 Moisture content distributions during drying process, Re=500 شکل 7 توزیع رطوبت در طی فرآیند خشککردن، Re=500

Fig. 8 Streamlines around the moist object, Re=500 شکل 8 خطوط جریان اطراف جسم مرطوب ، Re=500

Fig. 9 Moisture content moist object at different Reynolds numbers شکل 9 رطوبت متوسط جسم مرطوب در اعداد رینولدز مختلف

8-2- تاثیر میدان الکتریکی بر میدان جریان، دما و غلظت هوا

توزیع پتانسیل و چگالی بار الکتریکی متناظر با ولتاژ اعمالی 18 کیلو ولت برای حالتی که الکترود تزریق کننده در وضعیت 3 قرار داشته باشد، در "شکل 10 و 11" نشان داده شده است. همان گونه که مشاهده می شود، گرادیان الکتریکی در نواحی اطراف الکترود تزریق کننده نسبت به سایر نواحی بیشتر است و در نتیجه میدان الکتریکی قویتری در اطراف الکترود تزریق کننده ایجاد می شود. از طرفی دیگر مقدار چگالی بار الکتریکی بر روی الکترو تزریق کننده بیشینه است و با نزدیک شدن به دیوارها کاهش می یابد. بنابراین، نیروی کولمب در مجاورت الکترود تزریق کننده بیشتر است و انتظار می رود جریان ثانویه حاصل از اعمال میدان الکتریکی در زیر سطح مذکور دارای قدرت بیشتری باشد.

به منظور بررسی تاثیر میدان الکتریکی بر خشک کردن جسم مرطوب، خطوط جریان در اطراف جسم مرطوب برای پیکربندی حالت 3 و در ولتاژهای اعمالی 18 کیلو ولت در "شکل 12" ارائه شده است. همان گونه که مشاهده می شود، جریان ثانویه حاصل از اعمال میدان الکتریکی موجب ایجاد دو گردابه در جریان سیال و دو گردابه در نواحی اطراف جسم مرطوب می شود. همچنین انتظار می رود که با افزایش ولتاژ اعمال شده به الکترود تزریق کننده، جریان ثانویه حاصل از اعمال میدان الکتریکی تقویت شده و اندازه و قدرت گردابههای ایجاد شده بیشتر می شود. از آن جایی که قابلیت تبخیر جرم تحت تاثیر جریان ثانویه حاصل از پدیده الکتروهیدرودینامیک در ولتاژهای مختلف به وسیله قدرت گردابه تعیین می شود. به همین منظور اندازه سرعت در مکانهای مختلف در اطراف جسم مرطوب در "شکل 13" نشان داده شده است. همان گونه که مشاهده می شود. با افزایش ولتاژ اعمالی قدرت گردابهها و همچنین سرعت سیال به طور چشمگیری افزایش می یابد.

ng. To Electric potential distribution, v=18 kV $V=18~{
m kV}$ شکل 10 توزیع پتانسیل الکتریکی، V=18 kV

Fig. 11 Electric space charge density distribution, $V=18~{\rm kV}$ شکل 11 توزیع چگالی بار الکتریکی، $V=18~{\rm kV}$

(V=18 kV) Fig. 12 Streamlines around moist object, Re=500 شكل 12 خطوط جريان اطراف جسم مرطوب، Re=500

Fig. 14 Concentration distribution around the moist object at different applied voltages, Re=500

شکل 14 توزیع غلظت در اطراف جسم مرطوب در ولتاژهای اعمالی مختلف، Re=500

تاثیر ولتاژ اعمالی بر نرخ خشک کردن جسم متخلخل در "شکل 15" نشان داده شده است. همان گونه که مشاهده می شود، به دلیل افزیش مومنتم اطراف سطوح جسم متخلخل در حضور میدان الکتریکی قوی، نرخ انتقال جرم افزایش یافته است. مطابق نتایج حاضر، رطوبت جسم متخلخل پس از 14 ساعت، برای ولتاژهای اعمالی 18، 21 و 24 کیلو ولت به ترتیب 5.2 د12. 16.7 درصد نسبت به عدم حضور میدان الکتریکی کاهش یافته است.

Fig. 15 Average moisture content of the moist object at different applied voltages, $Re{=}500$

شکل 15 رطوبت متوسط ماده جسم مرطوب در ولتاژهای اعمالی مختلف، Re=500

Fig. 13 Velocity profiles around the moist object at different applied voltages, Re=500

شکل 13 توزیع سرعت در اطراف جسم مرطوب در ولتاژهای اعمالی مختلف، Re=500

همچنین توزیع غلظت در اطراف جسم مرطوب برای پیکربندی حالت 3 و در ولتاژهای اعمالی 18، 21 و 24 کیلو ولت در "شکل 14" ارائه شده است. همانگونه که ذکر شده است با افزایش ولتاژ اعمالی سرعت سیال بهطور چشمگیری افزایش مییابد در نتیجه گرادیان غلظت در اطراف جسم مرطوب با افزایش ولتاژ افزایش مییابد.

8-3- تقابل مومنتم جریان سیال ورودی با جریان ثانویه حاصل از الکتروهیدرودینامیک

نرخ خشکشدن یک جسم مرطوب تحت تاثیر میدان الکتریکی در اعداد رینولدز مختلف در "شکل 16" برای ولتاژ 18 کیلو ولت و متناظر با پیکربندی حالت 4 نمایش داده شده است. همانگونه که مشاهده میشود، در حضور میدان الکتریکی، نرخ خشکشدن جسم مرطوب در اعداد رینولدز پایین روند نزولی داشته و پس از آن با افزایش عدد رینولدز روند صعودی خواهد داشت. بهمنظور توجیه این پدیده خطوط جریان برای اعداد رینولدز مختلف در "شکل 17" ارائه شده است. همان گونه که مشاهده می شود، در اعداد رینولدز پایین اثر گذاری جریان ثانویه حاصل از میدان الکتریکی بر جریان سیال بیشتر است. بنابراین گردابه ایجاد شده حجیمتر و قویتر بوده و موجب افزایش انتقال جرم می شود. با افزایش عدد رینولدز از قدرت و حجم گردابه حاصل از میدان الکتریکی کاسته شده و موجب کاهش اثرگذاری پدیده الکتروهیدرودینامیک بر بهبود نرخ انتقال جرم می شود. همچنین در اعداد رینولدز بسیار بالا به علت مومنتم بالای جریان سیال ورودی، یونهای ایجاد شده توسط میدان الکتریکی شسته و در نتیجه تاثیر پدیده الكتروهيدروديناميك ناچيز مىشود. بنابراين انتظار مىرود در حضور ميدان الکتریکی، با کاهش عدد رینولدز نرخ خشک کردن بهبود یابد. البته ذکر این نکته ضروری است که اعمال میدان الکتریکی در جریان جابهجایی اجباری سیال در اعداد رینولدز پایین دارای تاثیر بیشتری است. اما از طرفی دیگر افزایش عدد رینولدز هم میتواند اثرات خشککردن جابهجایی اجباری را بدون حضور ميدان الكتريكي افزايش دهد. با توجه به اينكه بهبود انتقال جرم در حضور میدان الکتریکی بسیار بیشتر از جریان جابه جایی اجباری است، بنابراین در حضور میدان الکتریکی، عدد رینولدز پایین می تواند تاثیر بسزایی در افزایش نرخ انتقال جرم داشته باشد.

8-4- تاثير موقعيت الكترود تزريق كننده

ضریب ζ به عنوان پارامتر افزایش انتقال جرم، به صورت تابعی از مکان الکترود تزریق کننده در ولتاژ اعمالی 18 تا 24 کیلو ولت برای پیکربندیهای مختلف در "شکل 18" نشان داده شده است. با توجه به "شکل 18"، مشخص است که در یک عدد رینولدز معین، ضریب ζ وابستگی چشمگیری به مکان الکترود

Fig. 16 Ratio of the average moisture content of the moist object at different Re numbers

شكل 16 نسبت رطوبت متوسط جسم مرطوب در اعداد رينولدز مختلف

(Re=4000) Fig. 17 Streamlines around the moist object, *V*=18 kV شکل 17 خطوط جریان در اطراف جسم مرطوب، *V*=18 kV

Fig. 18 The factor ζ as a function of emitting electrode position شکل 18 ضريب ζ به عنوان تابعی از مکان الکترود تزريق کننده

تزریق کننده دارد. همان گونه که مشاهده می شود، اگر الکترود تزریق کننده در سمت چپ جسم مرطوب قرار گرفته باشد (پیکربندی 1) بالاترین نرخ انتقال جرم حاصل می شود. این شرایط را می توان این گونه توجیه نمود که در این شرایط پدیده الکتروهیدرودینامیک باعث افزایش شتاب سیال روی سطح شده و در نتیجه گردایان غلظت روی سطح جسم مرطوب افزایش یافته و منجر به افزایش انتقال جرم می شود.

لازم به ذکر است که در جریانهای با عدد رینولدز پایین با اعمال ولتاژهای قوی به علت تاثیر بالای جریان ثانویه بر جریان سیال، گردابه ایجاد شده حاصل از میدان الکتریکی بسیار حجیم و قوی خواهد بود و باعث ایجاد مانع برای جریان سیال میشود. بنابراین انتظار میرود اثرگذاری مثبت پیکربندیهایی که الکترود تزریق کننده در نواحی فوقانی جسم مرطوب قرار دارند، کاهش یابد. همچنین میتوان بیان نمود که کاهش انتقال جرم در

391

منحنی متناظر با ولتاژ اعمالی 24 کیلو ولت در مقایسه با ولتاژهای پایین تر بهدلیل جریان ثانویه قوی و ایجاد مانع برای حرکت سیال روی جسم مرطوب می باشد.

9- نتیجه گیری

در این مطالعه، تاثیر پدیده الکتروهیدرودینامیک بر نرخ خشککردن جسم مرطوب بهصورت عددی مورد بررسی قرار گرفته است. هدف اصلی مطالعه میدان جریان و نرخ انتقال جرم یک جسم مرطوب تحت اثر میدان الکتریکی میباشد. همچنین تاثیر پارامترهایی همچون عدد رینولدز جریان سیال، ولتاژ اعمالی و موقعیت الکترود تزریقکننده بررسی شده است. مهمترین نتایج بهدست آمده بهصورت زیر میباشد.

- بدون حضور میدان الکتریکی، نرخ خشک کردن جسم مرطوب با افزایش عدد رینولدز بهبود مییابد.
- در یک عدد رینولدز مشخص، تاثیر پدیده الکتروهیدرودینامیک بر نرخ خشک کردن با افزایش ولتاژ اعمالی بهبود مییابد. بهطوری که رطوبت جسم مرطوب پس از 14 ساعت برای ولتاژهای اعمالی 18، 12 و 24 کیلو ولت به ترتیب 5.2 12.2 و 16.7 درصد نسبت به عدم حضور میدان الکتریکی کاهش یافته است.
- نرخ انتقال جرم از جسم مرطوب به طور چشمگیری به مکان الکترود تزریق کننده وابسته است. به طوری که در آرایشی که الکترود تزریق کننده در سمت چپ جسم مرطوب قرار گرفته است دارای بیشینه انتقال جرم می باشد.

10- فهرست علايم

*(*kg/m³) غلظت *C*

(J/kg K) گرمای ویژه (J/kg K)

C_µ, C_{2ε}, C_{1ε} ثابت مدل کی- اپسیلون

- (m^2/s) ضريب پخش سيال D
- (m²/s) ضريب يخش هم دما (m²/s)
- $(m^2/K s)$ ضريب يخش غير همدما D_t
- E شدت ميدان الكتريكي (V/m)
  - (V/m) مقدار پیک E_0
- (N/m^3) نیروی حجمی الکتروهیدرودینامیک $F_{\rm e}$
  - (m/s) ضريب انتقال جرمh
  - (A/m) چگالی جریان الکتریکی (J
  - (W/m K) انرژی جنبشی آشفتگی (W/m K)
    - K ضريب هدايت حرارتي (J)
  - (kg/kg dry solid) مقدار رطوبت M
    - n راستای عمود بر سطح
      - ^{Pr} عدد پرانتل
  - (m) شعاع الكترود تزريق كننده r
    - Sc عدد اشمیت
    - Sh عدد شروود
      - s) زمان (s)
      - T دما (K)
    - (m/s) مولفه سرعت u
    - (m/s) سرعت اصطکاکی u^*

- V پتانسیل الکتریکی (V)
  - x,y مختصات

علايم يونانى

- β یون پذیری (m²/V s) ^ε نرخ پراکندگی انرژی جنبشی (W)
- ^ε ضريب گذردهی الکتريکی (F/m)
- (kg/m s) لزجت دینامیکی (kg/m s)
- زاویه بین خط عمودی و خط واصل از الکترود تزریق کننده به صفحه (Degree)
  - $(\mathrm{kg}/\mathrm{m}^3)$ چگالی سیال ho
  - (C/m^3) جگالی بار الکتریکی $ho_{
    m c}$
    - ثابت مدل کی- اپسیلون $\sigma_{\mathbf{k}}, \sigma_{\mathbf{\epsilon}}$
      - ^K ثابت کارمن
      - (N/m^2) تنش برشی au

زيرنويسها

الكتريكى	e
۔ بے سیال	f
x, y اشاره به 1,2	i, j
ورودى	in
مايع	1
جسم متخلخل	р
سطح جسم متخلخل	S
آشفته	t
بخار	v

11- مراجع

- M. Yang, C. Ding, Electrohydrodynamic (EHD) drying of the Chinese wolfberry fruits, *SpringerPlus*, Vol. 5, No. 1, pp. 909, 2016.
- [2] S. O. Ahmedou, O. Rouaud, Assessment of the electrohydrodynamic drying process, *Food and Bioprocess Technology*, Vol. 2, No. 3, pp. 240-247, 2009.
- [3] S. N. Ayottaya, C. Chaktranond, P. Rattanadecho, Numerical analysis of electric force influence on heat transfer in a channel flow (theory based on saturated porous medium approach), *International Journal of Heat and Mass Transfer*, Vol. 64, No. 1, pp. 361-374, 2013.
- [4] S. O. Ahmedou, M. Havet, Effect of process parameters on the EHD airflow, *Journal of Electrostatics*, Vol. 67, No. 2-3, pp. 222-227, 2009.
- [5] H. Mohaddes Deylami, N. Amanifard, F. Dolati, R. Kouhikamali, K. Mostajiri Abid, Numerical investigation of using various electrode arrangements for amplifying the EHD enhanced heat transfer in a smooth channel, *Journal of Electrostatics*, Vol. 71, No. 4, pp. 656-665, 2013.
- [6] M. Mostajiri Abid, N. Amanifard, H. Mohaddes Deylami, F. Dolati, Numerical investigation of flow and temperature field on the backwardfacing step affected by Electrohydrodynamic actuator, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 15, No. 3, pp. 231-238, 2015. (in Persian نفارسی)
- [7] N. N. Barthakur, Electrohydrodynamic enhancement of evaporation from NaCl solutions, *Desalination*, Vol. 78, No. 3, pp. 455-465, 1990.
- [8] Y. Chen, N. N. Barthakur, Electrohydrodynamic (EHD) Drying of Potato slabs, *Journal of Food Engineering*, Vol. 23, No. 1, pp. 107-119, 1994.
- [9] W. Coa, Y. Nishiyama, S. Koide, Electrohydrodynamic drying characteristics of wheat using high voltage electrostatic field, *Journal of Food Engineering*, Vol. 62, No. 3, pp. 209-213, 2004.

DOR: 20.1001.1.10275940.1396.17.1.14.4]

77, No. 1, pp. 76-87, 2015.

- [18] A. Castellanos, A. Ramos, A. González, N. G. Green, H. Morgan, Electrohydrodynamics and dielectrophoresis in microsystems: scaling laws, *Journal of Physics D: Applied Physics*, Vol. 36, No. 1, pp. 2584-2597, 2003.
- [19] S. S. Hoseininezhad, N. Amanifard, H. Mohaddes Deylami, F. Dolati, Numerical study of 6low characteristics around a NACA 4412 asymmetric airfoil under the influence of electric field, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 14, No. 5, pp. 147-154, 2014. (in Persian نفارسي)
- [20] J. H. Davidson, E. J. Shaughnessy, Turbulence generation by electric body forces, *Experiments in fluids*, Vol. 4, No. 1, pp. 17-26, 1986.
- [21] ANSYS, ANSYS Fluent/Mechanical 12.0 User's Guide & Theory Guide, ANSYS Inc, 2009.
- [22] S. L. Zhao, K. Adamiak, EHD flow in air produced by electric corona discharge in pin-plate configuration, *Journal of Electrostatics*, Vol. 63, No. 3-4, pp. 337-350, 2005.
- [23] K. Murugesan, H. N. Suresh, K. N. Seetharamu, P. A. A. Narayana, T. Sundararajan, A theoretical model of brick drying as a conjugate problem, *International Journal of Heat and Mass Transfer*, Vol. 44, No. 21, pp. 4075-4086, 2001.
- [24] N. Oussalah, Y. Zebboudj, Finite-element analysis of positive and negative corona discharge in wire-to-plane system, *The European Physical Journal Applied Physics*, Vol. 34, No. 3, pp. 215-223, 2006.

- [10] F. Li, L. Li, J. Sun, E. Tatsumi, Effect of electrohydrodynamic (EHD) technique on drying process and appearance of okara cake, *Journal of Food Engineering*, Vol. 77, No. 2, pp. 275-280, 2006.
- [11] J. Y. Liu, Drying of porous materials in a medium with variable potentials. *Journal of heat transfer*, Vol. 103, No. 3, pp. 757-762, 1991.
- [12] M. Eswaramurthi, P. Kandaswamy, Transient double-diffusive convection of water around 4° C in a porous cavity, *Journal of Heat Transfer*, Vol. 131, No. 5, pp. 1-7, 2009.
- [13] O. D. Makinde, P. Sibanda, Magnetohydrodynamic mixedconvective flow and heat and mass transfer past a vertical plate in a porous medium with constant wall suction. *Journal of Heat transfer*, Vol. 130, No. 11, pp. 1-8, 2008.
- [14] N. Amanifard, A. Khodaparast Haghi, A numerical study on drying of porous media, *Korean Journal of Chemical Engineering*, Vol. 25, No. 2, pp. 191-198, 2008.
- [15] A. Dinani, M. Havet, Effect of voltage and air flow velocity of combined convective-electrohydrodynamic drying system on the physical properties of mushroom slices, *Industrial Crops and Products*, Vol. 70, No. 1, pp. 417-426, 2015.
- [16] G. Heidarinejad, R. Babaei, Numerical investigation of the electric field effect on the flow field and enhancement of the water evaporation rate, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 16, No. 1, pp. 101-110, 2015. (in Persian فارسي)
- [17] G. Heidarinejad, R. Babaei, Nmerical investigation of electro hydrodynamics (EHD) enhanced water evaporation using Large Eddy Simulation turbulent model, *Journal of Electrostatics*, Vol.